

11. Odpoveď ministra životného prostredia Slovenskej republiky J. Budaja na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky R. Kazdu podanú 5. augusta 2022 vo veci energetického využitia odpadov

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ján Budaj
minister životného prostredia
Slovenskej republiky

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 09 -09- 2022		
Číslo spisu: PRED-158-1/2022		
Listy: 21/	Prílohy: /	
RZ	ZH	LU

Bratislava 8 . septembra 2022
Číslo: 47891/2022

Vážený pán poslanec,

dňa 12. augusta 2022 bola na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) doručená Vaša interpelácia vo veci energetického využitia odpadov. Interpeláciu mi pod číslom PRED-158/2022 postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

Na základe interpelácie si Vám dovoľujem zaslať odpovede na Vaše otázky.

1. Prehodnotí MŽP SR názor na potrebu rozšírenia kapacít pre energetické využitie odpadu vzhľadom na energetickú krízu, ktorej Slovensko čelí? Ak nie, prečo?

Prioritou MŽP SR je podporovať triedenie odpadu priamo pri zdroji, recyklovať odpady a výrazne znížiť skládkovanie odpadov. Slovensku pomôže éru skládkovania a poškodzovania životného prostredia ukončiť strategický dokument – **Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 až 2025** (ďalej len „POH“), ktorého hlavným cieľom je posun od materiálového zhodnocovania k predchádzaniu vzniku odpadu. **POH sa v tejto súvislosti prioritne zameriava na opätovné použitie, podporu triedenia odpadu pri zdroji a recykláciu**, lepšie využívanie bioplastov a tiež zavedenie povinnosti triediť textilný odpad.

Pokiaľ ide o energetické zhodnocovanie odpadov MŽP SR zastáva názor, že bude potrebné a práve z tohto dôvodu už samotný POH SR, ktorý bol schválený vládou SR, konkretizuje ktorým smerom sa má energetické zhodnocovanie uberať tak, aby SR zároveň napĺňala všetky svoje záväzky voči EÚ. V prípade komunálneho odpadu je potrebné využiť najmä kapacity **existujúcich zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov, predovšetkým cementární, najmä vo vzťahu k nerecyklovateľnému komunálnemu odpadu**. Pre iné druhy odpadov bude potrebné v budúcnosti zabezpečiť dostatočné kapacity na ich spracovanie, vrátane energetického zhodnocovania.

MŽP SR vníma energetickú krízu a v tejto súvislosti sa snaží podporovať čo najviac také formy zhodnocovania odpadu, aby závislosť SR od energetických zdrojov zo zahraničia bola čo možno najnižšia. Zároveň však chce striktnie dbať na dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva, a to aj v podmienkach súčasnej energetickej krízy. Vzhľadom na aktuálne geopolitické dianie by v tomto období nemalo dôjsť k aktualizácii POH a rozšíreniu

možností energetického využitia odpadu. Ak začneme POH akýmkoľvek spôsobom obchádzať, tak potom otvárame veľmi nebezpečný precedens a celý účel tohto strategického dokumentu by bol zbytočný. Na hierarchiu odpadového hospodárstva, dbá aj Európska únia. Preto je dôležité zvyšovať mieru vytriedenia odpadu pri zdroji a zvyšovať mieru recyklácie.

2. Ako prognózuje MŽP trend vývoja produkcie komunálnych odpadov SR do roku 2035? Ktoré zhodnocovacie kapacity a v akých objemoch predpokladá, že budú zapojené?

Hlavnú časť skládkovaných odpadov podľa POH tvorí zmesový komunálny odpad a objemný odpad. Preto je potrebné podporovať práve lepšie triedenie pri zdroji. Najmä papiera, plastov, kovov, skla a biologicky rozložiteľných odpadov vrátane biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností, takisto prevádzkou centier opätovného použitia. Zmesový komunálny odpad a objemný odpad prognózovaný štatistickou funkciou „TREND“ na základe údajov z rokov 2010 – 2019 má do roku 2035 znižujúci sa charakter. Aj napriek tomu, že celkové množstvo komunálneho odpadu má naopak zvyšujúci sa charakter. POH v kapitole 5 uvádza, aké kapacity zariadení na spracovanie odpadov sú pre nastavenie smerovania odpadového hospodárstva potrebné.

3. Mnohí odborníci poukazujú na to, že Slovensko nemá dostatok kapacít na energetické využitie odpadu, pričom aj keby Slovensko presmerovalo všetok zmesový komunálny odpad cez mechanicko-biologickú úpravu, tak stále Slovensko nesplní cieľ max. 10% skládkovania. Ako chce MŽP SR zabezpečiť, aby Slovensko splnilo cieľ v oblasti skládkovania do roku 2035?

Opäť je potrebné odvolať sa na POH, ktorý je verejne prístupný na webovej stránke ministerstva - je uverejnený vo Vestníku MŽP SR č.3/2021. Slovensko má za cieľ do roku 2025 dosiahnuť 60 %-né triedenie a recyklovať aspoň 55 % všetkého komunálneho odpadu, pričom do roku 2035 nesmie na skládkach skončiť viac ako 10 % komunálneho odpadu. Preto je hlavným cieľom POH posun od materiálového zhodnocovania k predchádzaniu vzniku odpadu. V tejto súvislosti prioritne zameriava na opätovné použitie, podporu triedenia odpadu pri zdroji a recyklácie, lepšie využívanie bioplastov a tiež zavedenie povinnosti triediť textilný odpad.

Aj podľa odporúčaní európskej komisie sa členské štáty majú zamerať na plnenie cieľov recyklácie vzhľadom k ľahšiemu prechodu na obehové hospodárstvo. SR za rok 2020 plnila ciele recyklácie na úrovni 42,2 % čo bolo o 7,8 % menej v rámci nastaveného cieľa (podľa štatistických údajov EUROSTAT zo dňa 24.8.2022 - https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/cei_wm011/default/table?lang=en). Z tohto dôvodu sa SR v súčasnosti zameriava práve na splnenie cieľa pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu pre rok 2025. Pre splnenie cieľa pre skládkovanie pre rok 2035 bude splnenie cieľa pre prípravu na opätovné použitie a recykláciu prospešné.

4. Snaha budovať zariadenie ZEVO naráža na Slovensku často aj na odpor širokej verejnosti. Plánuje MŽP podporiť propagačnú kampaň, ktorá by informovala o skutočných environmentálnych rizikách a benefitoch ZEVO?

Uistujem Vás, že MŽP SR sa témou energetického zhodnocovania aktívne zaoberá. Na Bratislavskom hrade sa na základe mojej iniciatívy konala dňa 24.6.2022 stála konferencia **Energeticky nezávislé Slovensko**, ktorá bola reakciou na krvavú vojnovú agresiu Ruska voči Ukrajine, čo znásobilo potrebu okamžite riešiť energetickú nezávislosť Slovenska od dodávok ropy a plynu z Ruskej federácie. Energetika je používaná ako otvorená zbraň a v tejto

súvislosti ide o neobíditeľnú otázku pre MŽP SR. Cílenou technológiou sa stane najmä solárna energia a zdvojnásobenie tempa inštalácie tepelných čerpadiel. Dôležité bude naštartovať využívanie geotermálneho potenciálu. Proces diverzifikácie energetických zdrojov bude náročný, avšak nie nemožný. Alternatívou využívania zemného plynu je rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, zvyšovanie energetickej efektívnosti a transformácia využívania plynárenskej infraštruktúry.

MŽP SR využije všetky možnosti a dostupné informačné kanály, aby bola verejnosť informovaná o ZEVO.

S úctou

Vážený pán
Radovan Kazda
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:
Vážený pán
Boris Kollár
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava